

PRESSMEDDELANDE nr 159/24

Luxemburg den 4 oktober 2024

Domstolens dom i mål C-21/23 | Lindenapotheke

Dataskyddsförordningen: Medlemsstaterna får föreskriva en möjlighet för konkurrenter till ett företag som påstås ha åsidosatt skyddet av personuppgifter att väcka talan vid domstol mot detta företag med stöd av förbudet mot otillbörliga affärsmetoder

Vid e-handel med läkemedel som endast får säljas på apotek krävs kundernas uttryckliga samtycke till att deras personuppgifter behandlas och detta gäller även vid försäljning av receptfria läkemedel.

Federala högsta domstolen i Tyskland (Bundesgerichtshof) har i samband med prövningen av ett mål mellan två konkurrerande apoteksföretag begärt att EU-domstolen ska meddela ett förhandsavgörande angående tolkningen av EU:s allmänna dataskyddsförordning (nedan kallad dataskyddsförordningen). EU-domstolen slår i sin dom fast att dataskyddsförordningen inte utgör hinder för en nationell lagstiftning som gör det möjligt för konkurrenter till ett företag som påstås ha åsidosatt skyddet av personuppgifter att väcka talan vid domstol mot företaget med stöd av förbudet mot otillbörlig marknadsföring. En sådan möjlighet för konkurrenter att väcka talan utgör ett komplement till de sätt att säkerställa efterlevnaden av dataskyddsförordningen som redan anges i denna, i form av ingripandebefogenheter för tillsynsmyndigheter med uppgift att övervaka och verkställa tillämpningen av förordningen samt möjligheter till rättsskydd för de registrerade.

Vad gäller e-handel med läkemedel som endast får säljas på apotek (nedan kallade apoteksexklusiva läkemedel) slår EU-domstolen även fast att det är fråga om "uppgifter om hälsa" i dataskyddsförordningens mening när kunderna lämnar uppgifter i samband med att de gör en beställning och att detta gäller även vid försäljning av receptfria läkemedel. Säljaren är därför skyldig att lämna klar, fullständig och lättförståelig information till kunderna om hur och för vilka specifika ändamål deras personuppgifter kommer att behandlas samt att inhämta deras uttryckliga samtycke.

Bakgrunden till målet vid EU-domstolen är en tvist mellan två tyska apoteksföretag, som nu ligger hos Bundesgerichtshof för avgörande. Apoteksföretaget "Lindenapotheke" bedriver sedan år 2017 e-handel med apoteksexklusiva läkemedel på Amazon. Företagets kunder måste lämna en rad olika uppgifter när de beställer dessa läkemedel.

Ett konkurrerande apoteksföretag väckte talan mot Lindenapotheke vid tysk domstol med stöd av den tyska lagstiftningen om otillbörliga affärsmetoder. Företaget yrkade att domstolen skulle förelägga Lindenapotheke att upphöra med sin verksamhet så länge det inte var säkerställt att kunderna i förväg kunde ge sitt samtycke till behandling av hälsouppgifter. Domstolen biföll konkurrentens yrkande och avgörandet fastställdes, efter överklagande, av domstolen i andra instans. Båda domstolarna fann att Lindenapothekes e-handelsverksamhet utgjorde en otillbörlig och otillåten affärsmetod, eftersom den stred mot dataskyddsförordningen.¹ De konstaterade nämligen att verksamheten medförde att uppgifter om hälsa behandlades på ett enligt dataskyddsförordningen otillåtet sätt, eftersom Lindenapothekes kunder inte hade lämnat sitt uttryckliga samtycke

till behandlingen.

Bundesgerichtshof vill med sin begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen få klarhet i om dataskyddsförordningen utgör hinder för den i målet aktuella tyska lagstiftningen, som innebär att konkurrenter till ett företag som påstås ha gjort sig skyldig till överträdelse av dataskyddsförordningen har möjlighet att väcka talan mot företaget med stöd av förbudet mot otillbörliga affärsmetoder. Bakgrunden till denna första fråga är att det enligt dataskyddsförordningen i princip ankommer på de nationella tillsynsmyndigheterna att övervaka och verkställa tillämpningen av den och på de registrerade (i detta fall kunderna) att tillvarata sina rättigheter. Bundesgerichtshof vill även få klarhet i om de uppgifter som kunderna lämnar i samband med beställningar vid e-handel av apoteksexklusiva läkemedel utgör "uppgifter om hälsa" i dataskyddsförordningens mening, även i fall där det rör sig om försäljning av receptfria läkemedel.

EU-domstolen besvarar i sin dom den första frågan på följande sätt. **Dataskyddsförordningen utgör inte hinder för en nationell lagstiftning som** – utöver de rättigheter och befogenheter som dataskyddsförordningen ger de nationella tillsynsmyndigheterna, de registrerade och sammanslutningar som företräder de registrerade – **ger en möjlighet för konkurrenter** till ett företag som påstås ha åsidosatt skyddet av personuppgifter **att väcka talan vid domstol mot detta företag, på grund av överträdelse av förordningen, med stöd av förbudet mot otillbörliga affärsmetoder.** Tvärtom **bidrar detta otvivelaktigt till att stärka de registrerades rättigheter** och till att säkerställa en hög skyddsnivå för dem. En sådan möjlighet för konkurrenter att väcka talan kan dessutom visa sig vara **särskilt effektiv, eftersom den skulle kunna bidra till att förhindra ett stort antal överträdelse av dataskyddsförordningen.**

Vad gäller den andra frågan gör EU-domstolen följande uttalanden. **Uppgifter som kunderna lämnar** (såsom kundens namn, leveransadress och information som krävs för att kunna individualisera läkemedlen) **i samband med beställningar vid e-handel av apoteksexklusiva läkemedel utgör "uppgifter om hälsa" i dataskyddsförordningens mening, även i fall där det rör sig om försäljning av receptfria läkemedel.**

Dessa uppgifter kan nämligen, genom en intellektuell jämförelse eller slutledning, **avslöja information om en identifierad eller identifierbar fysisk persons hälsotillstånd**, eftersom de innebär att det skapas ett samband mellan denna person och ett läkemedel, dess terapeutiska indikationer eller dess användning, oavsett om denna information rör kunden eller någon annan fysisk person för vars räkning kunden beställer läkemedlet. Det saknar därmed betydelse att det vid försäljning av receptfria läkemedel endast med viss grad av sannolikhet, och inte med full säkerhet, kan fastställas att dessa läkemedel är avsedda för kunderna som beställt dem. Det skulle **strida mot dataskyddsförordningens mål om att säkerställa en hög skyddsnivå att göra en distinktion utifrån vilken typ av läkemedel det är fråga om** och huruvida de är receptbelagda eller inte. Detta innebär att säljaren är skyldig att lämna klar, fullständig och lättförståelig information till kunderna om hur och för vilka specifika ändamål deras personuppgifter kommer att behandlas samt att inhämta **deras** uttryckliga **samtycke**.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Tillgängliga språkversioner av domen i [fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2016/679](#) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.